

**GENERALI
VALENCIA**

Conselleria d'Agricultura
Desenvolupament Rural
Energència Climàtica
Transició Ecològica

SOTSSECRETARIA

INFORME MENSUAL CONJUNTURA AGRÀRIA I SEGUIMENT DE LA SEQUERA

GENER 2023

**ESTUDIS AGRARIS
ALACANT**

ÍNDIX

1. RESUM.....	4
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS.....	5
2.1. TEMPERATURES.....	6
2.2. PRECIPITACIONS.....	8
2.3. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒL.....	11
2.4. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (Índex de sequera).....	11
2.5. VENT.....	12
3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.....	13
3.1. XÚQUER.....	13
Seguiment d'indicadors d'escassetat.....	14
3.2. SEGURA.....	15
Seguiment d'indicadors d'escassetat.....	15
Transvasament Tajo-Segura.....	16
4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS.....	17
4.1. DANYS.....	17
5. ESTAT DELS CULTIUS.....	18
5.1. CEREALS DE GRA.....	18
5.1.1. Cereals d'hivern.....	18
5.1.2 Cereals d'estiu.....	19
Arròs.....	19
5.2. LLEGUMINOSES.....	19
Veça.....	19
5.3. TUBERCLES.....	19
Moniato.....	19
Creïlla.....	19
5.4 FARRATGERES.....	20
Alfals.....	20
5.5. HORTALISSES.....	21
Bledes.....	21
Alls.....	21
Carxofa.....	21
Api.....	22
Albergínia.....	23
Bròcoli.....	23
Carabasseta.....	24
Carabassa.....	24
Ceba.....	24
Xirivia.....	25
Col.....	25
Coliflor.....	26
Escarola.....	26
Espàrrecs.....	26
Espinacs.....	26
Pésols.....	27
Faves.....	28
Encisam.....	28
Meló.....	29

Nap.....	30
Napicol.....	30
Cogombre.....	30
Julivert.....	30
Pimentó.....	31
Tomaca.....	31
Carlota.....	31
5.6. CÍTRICS.....	32
5.6.1. El Baix Segura.....	32
5.6.2 Baix Vinalopó.....	32
5.6.3. L'Alacantí.....	32
5.6.4 La Marina Alta.....	33
5.7. FRUITERS.....	35
Alvocater.....	35
Garrofera.....	35
Caquier.....	35
Magraner.....	36
Bresquillera.....	36
Nisprer.....	36
Palmera datilera.....	37
5.8. AMETLER.....	37
5.9. VINYA DE VINIFICACIÓ.....	37
5.10. VINYA DE TAULA.....	37
5.11. VIVERS DE VINYA.....	37
5.12. OLIVAR.....	37

1. RESUM

El mes de gener es va caracteritzar per tindre dues parts ben diferenciades. Mentre que la primera quinzena va continuar la tendència càlida dels mesos anteriors, a partir del dia 17 es va produir una baixada brusca de temperatures. D'aquesta manera, combinant totes dues tendències, es va fer una mitjana d'una temperatura de 9,66 °C, que va estar 0,31 °C per davall de la mitjana interanual de la Xarxa SIAR de l'IVIA (2006-2022), i es va qualificar el mes de *normal tèrmicament*.

Amb una precipitació mitjana de 9,52 l/m², un 79 % inferior a la mitjana de la sèrie històrica, gener de 2023 es va considerar pluviomètricament **sec**. Les pluges es van concentrar majoritàriament en l'última setmana, principalment en els dies 24, 25 i, sobretot, el 29 de gener.

Les altes temperatures i les escasses precipitacions van influir en la sembra i el desenvolupament del **cereal d'hivern**. En general, les superfícies sembrades van ser menors que en anys anteriors.

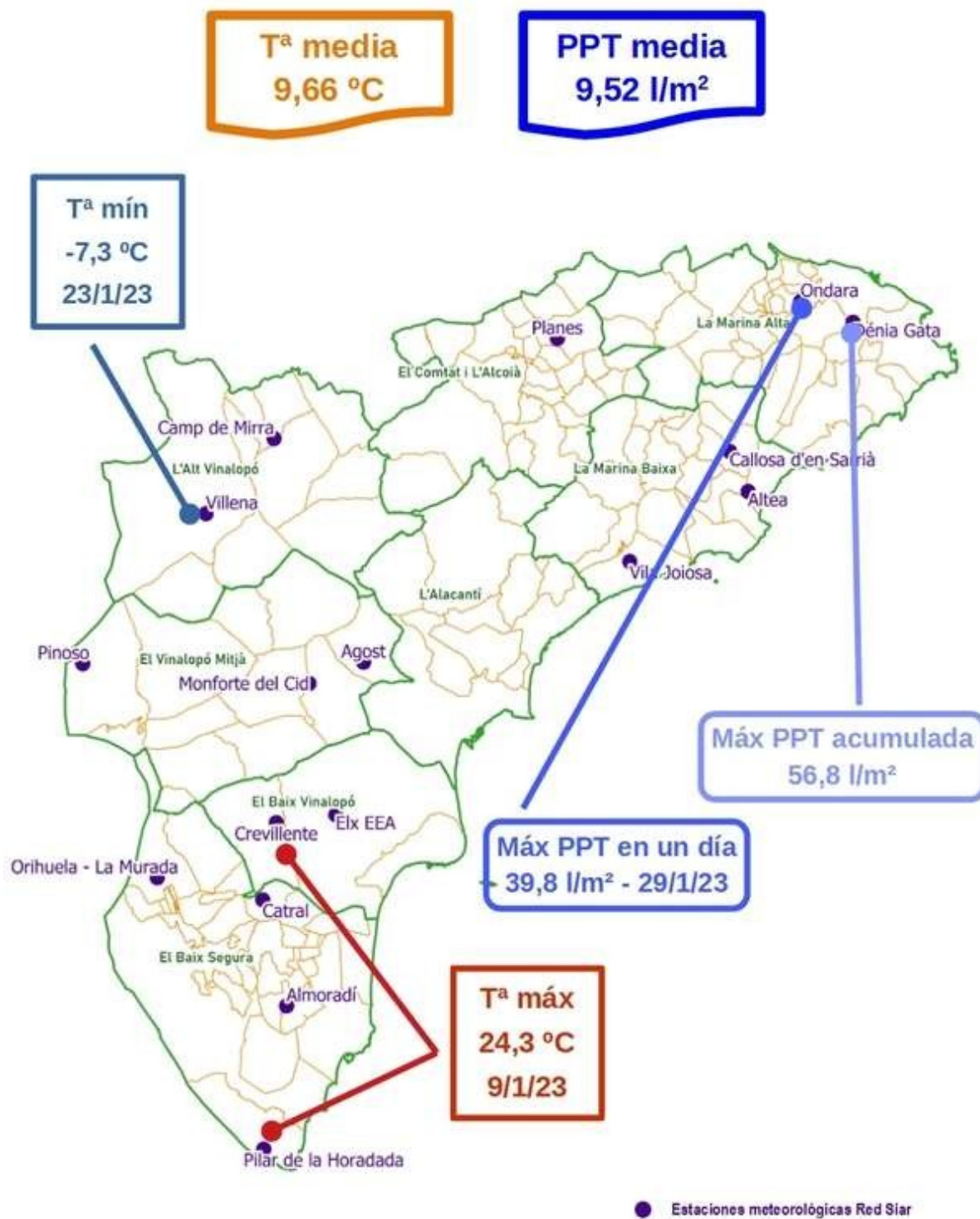
Moltes **hortalisses d'hivern** es van veure afectades pel canvi dràstic de temperatura. Els alts valors registrats els primers dies de l'any van provocar l'acceleració dels cicles d'alguns cultius com la carxofa, el bròcoli o la coliflor, dels quals es va avançant la recollida i es va agrupar la producció. Per contra, la baixada de la temperatura de la segona quinzena va provocar l'alentiment del desenvolupament dels cultius i la disminució de la quantitat d'hortalisses aptes per a la recol·lecció i en alguns cultius, com la carxofa, es van produir danys puntuals. Malgrat això, en general, van ser beneficioses després de les altes temperatures de desembre i principis d'any. Quant a les plantacions de **tubercles**, es va completar a les comarques del sud la collita de creïlla blanca de Verdete i de moniato.

En **cítrics**, al Baix Segura va prosseguir a baix ritme la recol·lecció de llima fina, igual que la recollida d'aranja roja i de la mandarina híbrida nadorcott. Es va iniciar la collita de la taronja nàvel lane late, que es va completar en un 5%, i va finalitzar la campanya de la mandarina híbrida clemenvilla i de la taronja navelina. A la Marina Alta va continuar la recol·lecció de narcotina, ortanique i aranja, es va iniciar la de nàvel lane late i va finalitzar la de navelina, sal·lustiana i tang gold.

Van concloure les últimes labors de recol·lecció de l'alvocat a la Marina Alta. En general, en els **fruiters** de la província, igual que en les plantacions d'ametlers i **olivar** van prosseguir les labors d'hivern com ara la poda, la trituració, la femada, els tractaments de males herbes, la fertilització, etc. Les baixes temperatures no van provocar grans danys i l'acumulació d'hores fred va ser positiva.

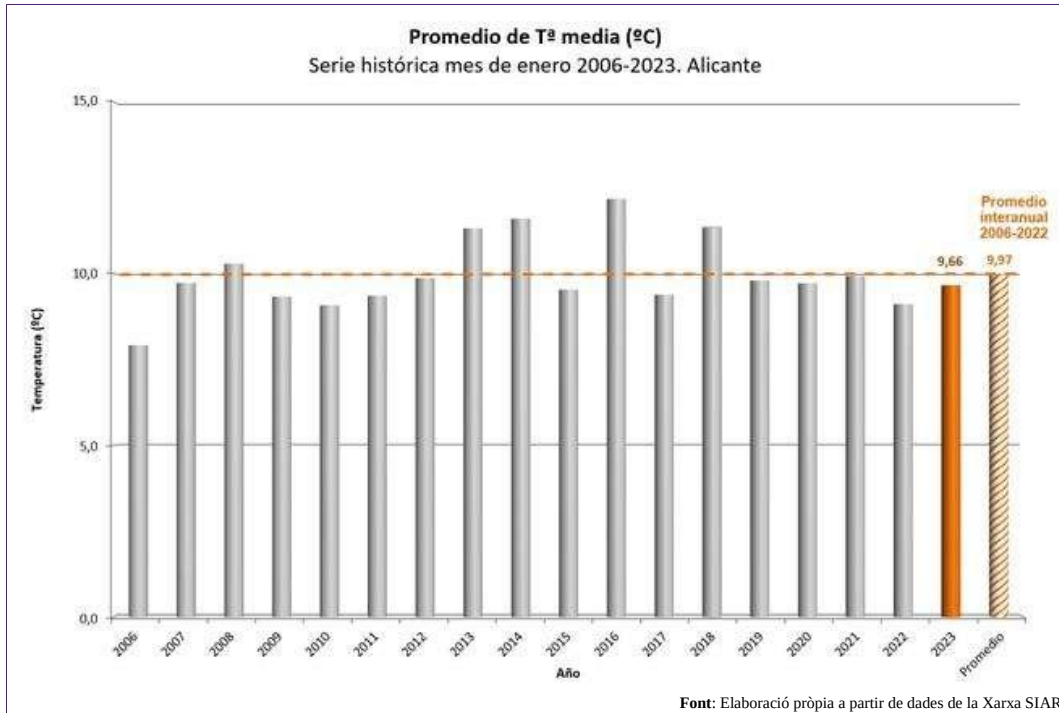
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

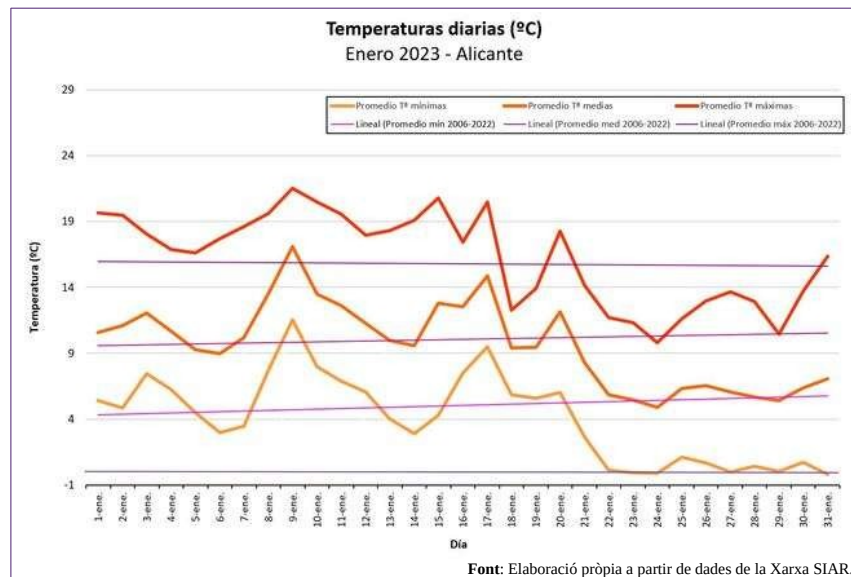
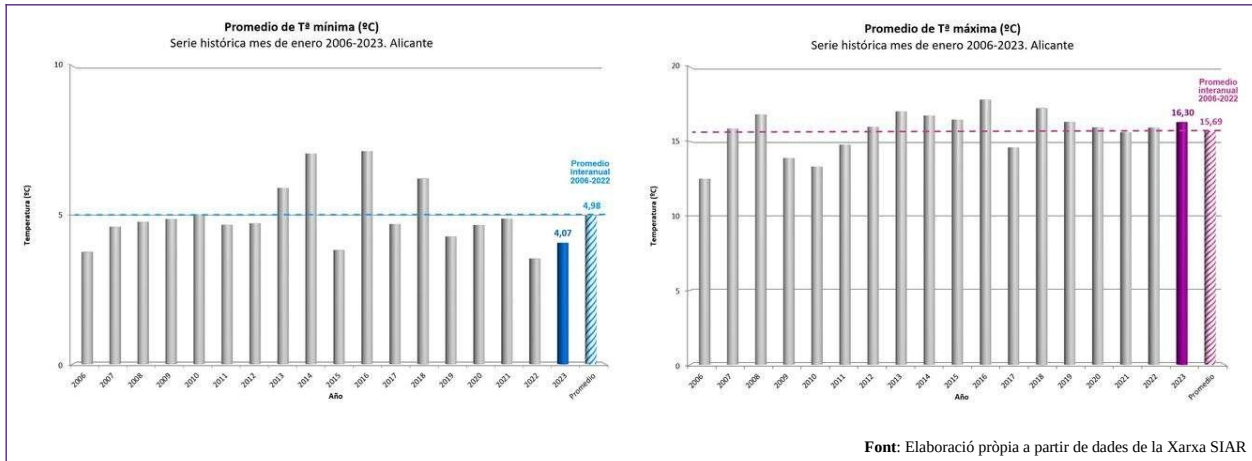
2.1. TEMPERATURES

En el mes de gener la temperatura mitjana es va situar en 9,66 °C, lleugerament inferior (-0,31 °C) a la temperatura mitjana del període 2006-2022 (Xarxa SIAR-IVIA), i es va normalitzar així la situació després d'un mes de desembre excepcionalment calorós.

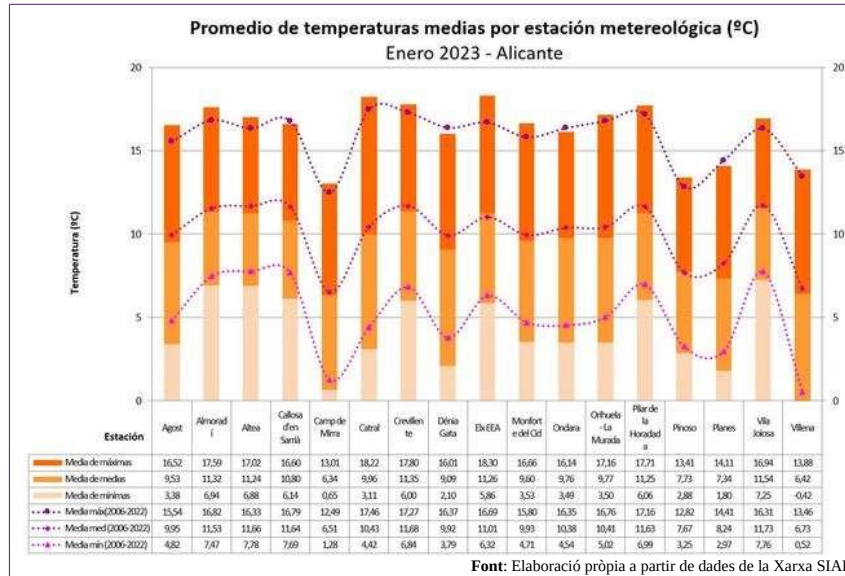

Les nits van ser sensiblement més fredes que la mitjana interanual, i les temperatures mínimes 0,91 °C van ser inferiors a la mitjana, mentre que durant el dia es van situar 0,61 °C per damunt de la mitjana, la qual cosa va donar lloc a una gran oscil·lació tèrmica.

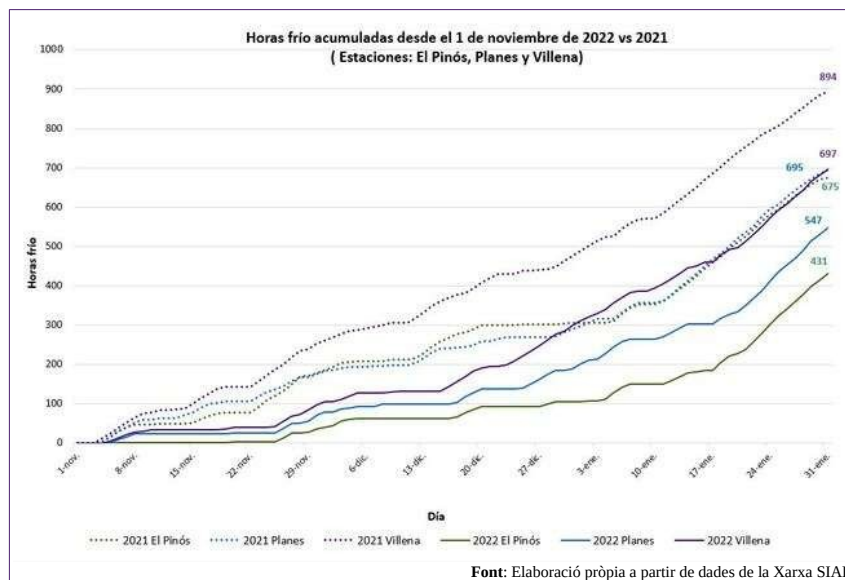
Es van observar dues parts clarament diferenciades al llarg del mes. En la primera quinzena les temperatures màximes, mitjanes i mínimes van estar per damunt de l'històric de gener, i es va produir un pic el dia 9, que es va arribar als 21,52 °C de màxima. No obstant això, en la segona quinzena es va produir una baixada brusca d'aquests valors, els tres valors van estar per davall de les seues línies de tendència, sobretot, les mínimes, i la del dia 31 va ser la temperatura més baixa.

Quant als distints observatoris, les diferències més destacades les marcaria l'estació d'Elx, on la mitjana de les màximes es va situar en 1,61 °C per damunt del seu valor històric i Dénia-Gata amb la mitjana de les mínimes 1,69 °C per davall de la seua mitjana.

Des de l'1 de novembre les hores fred acumulades en les estacions de Pinós, Villena i Planes van continuar per davall de les registrades l'any anterior un 36 %, 21 % i 22 %, respectivament. No obstant això, després de la baixada de temperatures en la segona quinzena, es va apreciar una aproximació als valors de l'any anterior.

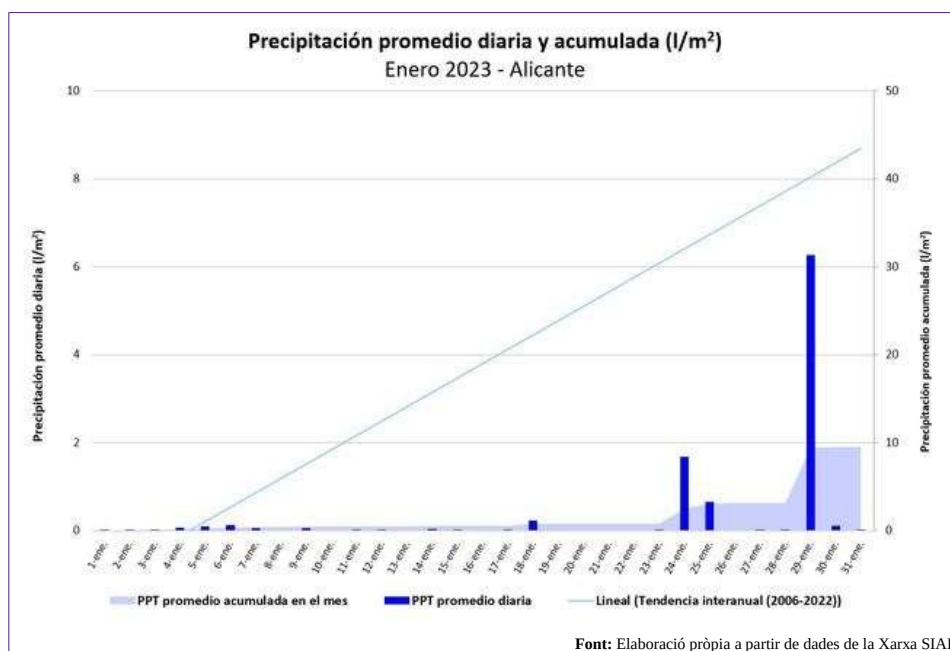
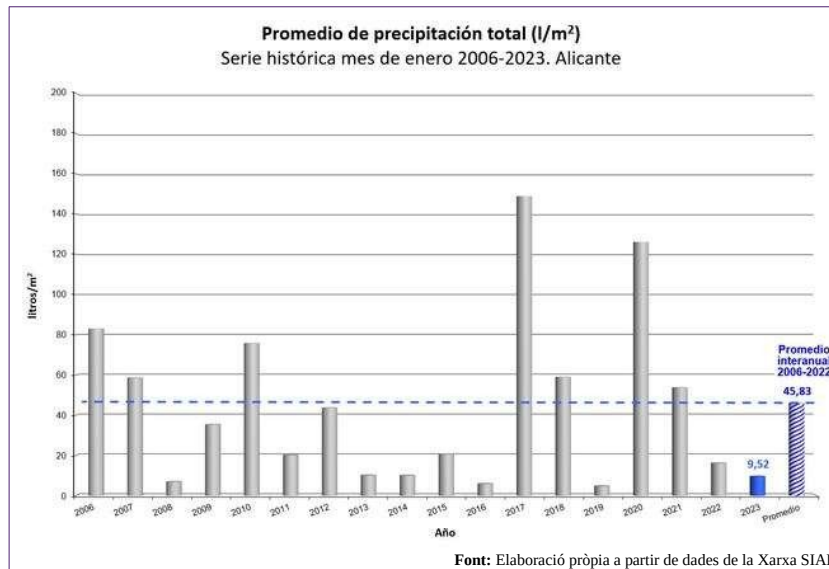

2.2. PRECIPITACIONSⁱ

Amb una precipitació mitjana de 9,52 l/m², un 79 % inferior a la mitjana 2006-2022, el mes de gener es va considerar pluviomètricament sec. Pràcticament, va haver-hi absència de precipitacions

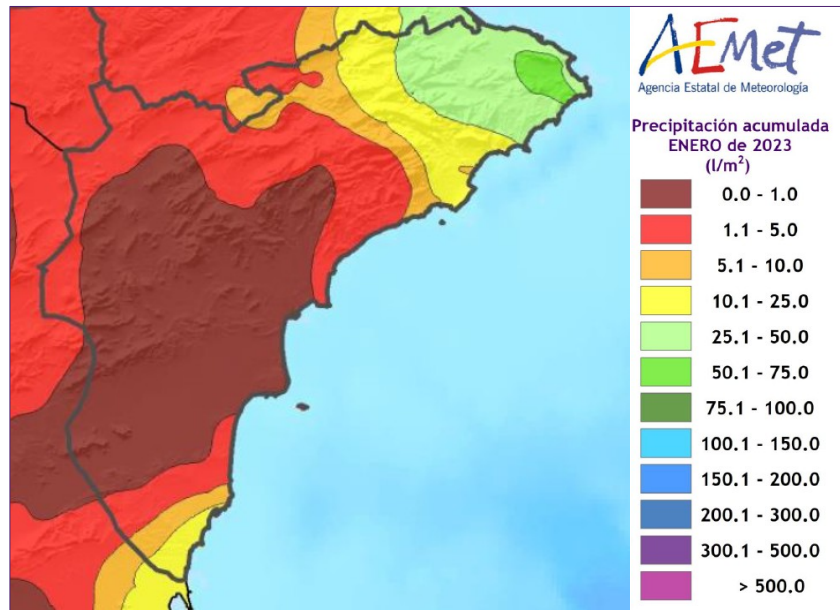
fins al dia 24 de gener, les més altes es van registrar el dia 29 amb un total de 106,46 l/m², i es concentraren majoritàriament a la Marina Alta en les estacions d'Ondara (39,80 l/m²) i Dénia-Gata (35,97 l/m²).

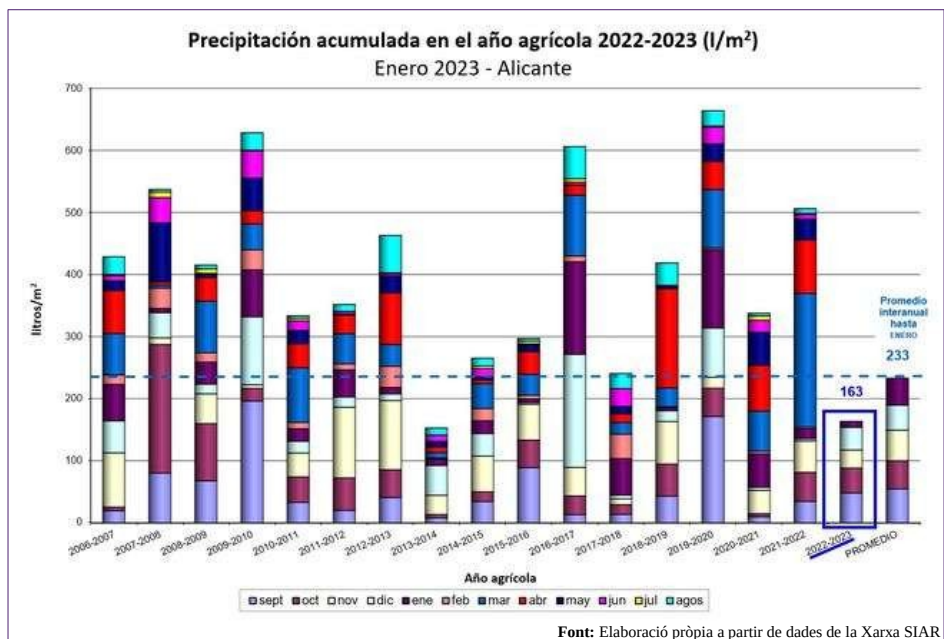
Va ser l'observatori de Dénia el que va acumular la major precipitació al llarg del mes amb 56,76 l/m², seguit d'Ondara amb 46,80 l/m² i de Pilar de la Horadada amb 13,62 l/m².

Precipitació acumulada (AEMET)

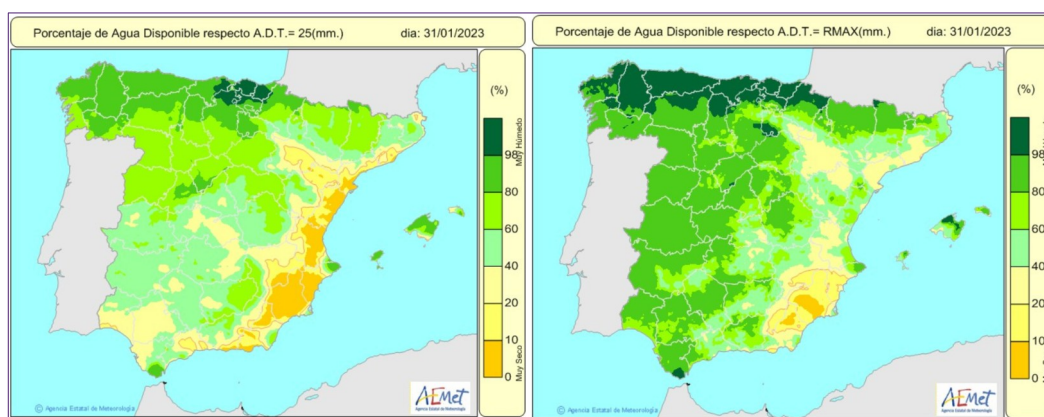
L'acumulat de l'any agrícola des de l'1 de setembre va ser de 163,36 l/m², i es va situar un 30 % per davall de la mitjana interanual.

2.3. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒLⁱⁱ

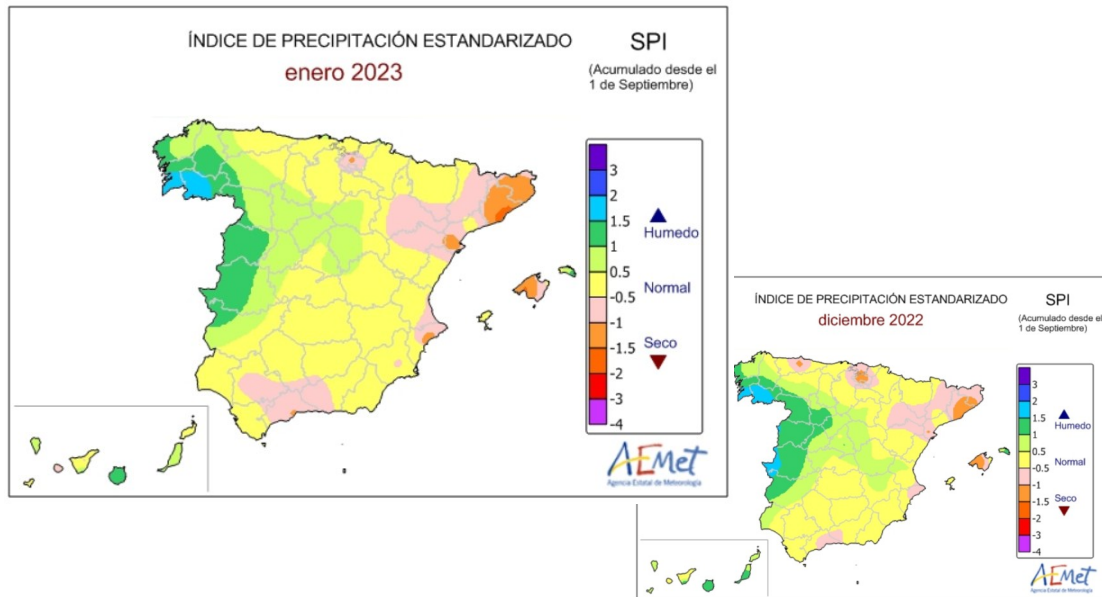
A la fi de mes es va observar una distribució irregular del dèficit hídric del perfil superficial del sòl. Mentre que a les comarques del sud es va registrar una disponibilitat inferior al 10 %, en les zones més al nord de la Marina Alta es va situar entre el 60 % i el 98 %, amb una fase de transició a les comarques de la Marina Baixa i el Comtat.

Respecte a les capes inferiors, es van registrar reserves entre el 10 % i el 20 % en la zona sud i central amb xicotetes bosses entre el 20 % i el 40 % a l'est i oest del Baix Vinalopó i al sud del Baix Segura. La disponibilitat va augmentar progressivament cap al nord i es va incrementar des d'un interval entre el 20 % i el 40 % al nord de l'Alacantí, l'Alcoià, el Comtat i la Marina Baixa fins a arribar a un màxim entre el 80 % i el 90 % al nord de la Marina Alta.

2.4. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (Índex de sequera)ⁱⁱⁱ

L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) segons l'aigua acumulada des del començament de l'any agrícola (1 de setembre) va baixar a valors entre -1,5 i -1 vegades la desviació estàndard en la zona litoral de la Marina Baixa i entre -1 i -0,5 a la Marina Alta i el Comtat. La resta de la província es va situar en uns índexs normals entre el -0,5 i el 0,5.

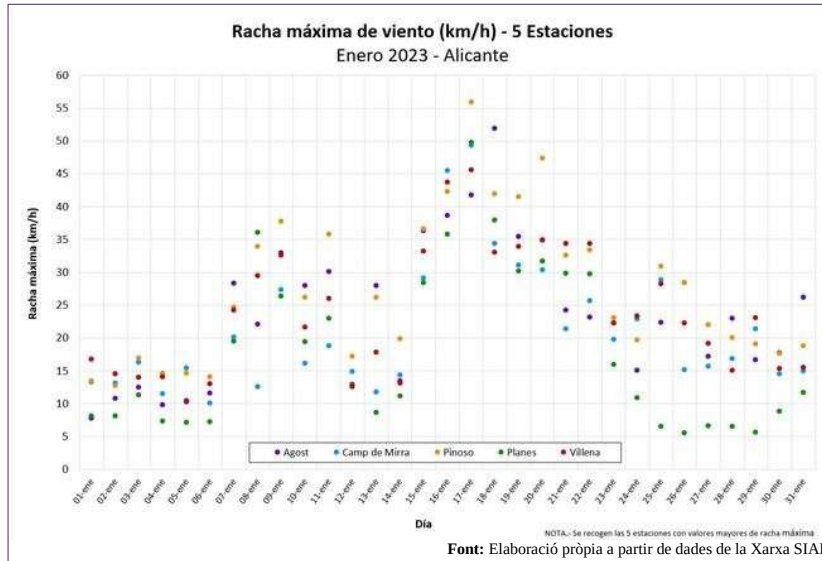
2.5. VENT¹

Segons les dades proporcionades per la xarxa SIAR les majors ratxes es van situar en l'observatori del Pinós, i aquestes van estar per damunt dels 55 km/h. D'altra banda, AEMET va registrar ratxes superiors als 70 km/h en totes les estacions entre els dies 16 i 18, amb pics majors a 90 km/h en l'estació d'Alcoi

Estaciones meteorológicas	Intensidad precipitación (mm/h)	Racha máxima de viento (km/h)				
	> 40	> 70	> 80	> 90	> 96	
Alcoi/Alcoy		16 17 19 20	16	16		
Alicante-Elche Aeropuerto		16 17 18	17 18			
Benidorm		18				
Orihuela		18				
Pego		16 17 18 19	16			
Rojales		18				
Villena		17	17			

Font: AEMET

¹ La diferència entre els valors proporcionats per les dues xarxes es deu a les diferents altures de les perxes que sostenen els anemòmetres, són més altes les utilitzades per AEMET.

3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS

3.1. XÚQUER

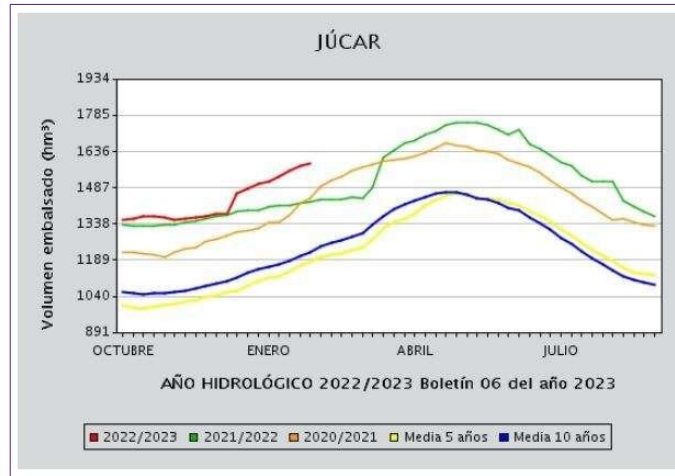
La situació dels embassaments de la conca va presentar els valors següents el 6 de febrer de 2023:

EMBALSE	CAPACIDAD Hm3	EMBALSADO Hm3	% S/TOTAL	Variación (en Hm3) respecto 30/01/2023
Sistema MARINA BAJA				
AMADORIO	15,8	7,44	47,04%	0,02
GUADALEST	13,0	8,16	62,81%	0,01
Sistema SERPIS				
BENIARRES	27,0	17,21	63,72%	0,14

Font: Part estat embassaments. CHJ (Confederació hidrogràfica del Xúquer)

El volum d'aigua del conjunt d'embassaments del Xúquer, seguint la tendència del mes anterior, va ascendir un 3,2 % respecte als valors del mes passat, i es va mantindre per damunt dels últims 10 anys.

Capacitat total (hm3)	Aigua embassada : 6/2/23 (hm ³)	% S./Capacitat total
2.698	1.586	58,8

Font: Butlletí hidrològic. MITERD

Seguiment d'indicadors d'escassetat ^{iv}

L'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE) va ser el següent:

Font: CHJ (Confederació hidrogràfica del Xúquer)

La situació al llarg d'un any de les diferents UTE es reflecteix en la taula següent, en què es pot observar com totes les unitats territorials es van mantindre en situació de normalitat el mes de gener.

ÍNDIX D'ESTAT D'ESCASSETAT

UTE	feb-22	mar-22	abr-22	may-22	jun-22	jul-22	ago-22	sep-22	oct-22	nov-22	dic-22	ene-23
UTE 01. Cenia-Maestrazgo	0,38	0,51	0,76	0,67	0,75	0,78	0,85	0,80	0,73	0,83	0,58	0,71
UTE 02. Mijares-Plana de Castellón	0,57	0,59	0,82	0,78	0,76	0,81	0,81	0,71	0,76	0,78	0,71	0,67
UTE 03. Palancia-Los Valles	0,56	0,62	0,66	0,68	0,72	0,77	0,71	0,88	0,76	0,69	0,58	0,61
UTE 04. Turia	0,78	0,80	0,83	0,83	0,81	0,81	0,82	0,89	0,89	0,88	0,90	0,86
UTE 05. Júcar	0,59	0,62	0,65	0,69	0,69	0,69	0,70	0,75	0,78	0,72	0,92	0,86
UTE 06. Serpis	0,44	0,83	0,85	0,87	0,89	0,84	0,85	0,75	0,79	0,76	0,68	0,61
UTE 07. Marina Alta	0,22	0,57	0,96	0,95	0,95	0,95	0,95	0,97	0,97	0,94	0,81	0,69
UTE 08. Marina Baja	0,31	0,79	0,88	0,93	0,90	0,88	0,84	0,81	0,75	0,66	0,64	0,56
UTE 09. Vinalopó-Alacantí	0,57	0,84	0,91	0,86	0,82	0,79	0,79	0,83	0,84	0,83	0,84	0,84

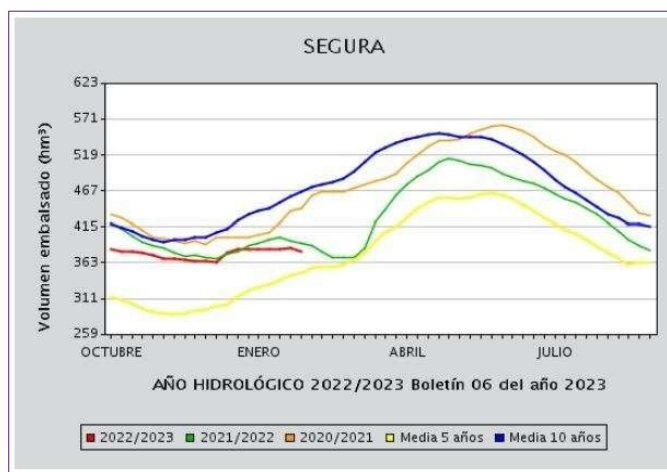
Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

Font: Informe de seguiment de la sequera i l'escassetat en l'àmbit territorial de la CHX

3.2. SEGURA

El volum del conjunt del sistema d'embassaments del Segura va disminuir un 0,3 % respecte al mes anterior i va continuar per damunt de la mitjana dels últims cinc anys i per davall dels últims 10.

Capacitat total (hm ³)	Aigua embassada a : 6/2/23 (hm ³)	% S./Capacitat total
1.140	379	33,4

Font: Butlletí hidrològic. MITERD

Seguiment d'indicadors d'escassetat

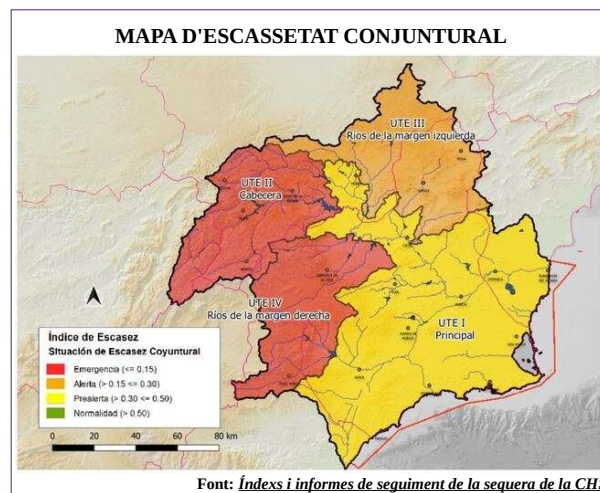
En el mapa següent i en la taula, es pot observar com l'índex d'estat d'escassetat per a l'UTE I (unitat territorial d'escassetat) de la conca del Segura, que és la que principalment concerneix la província d'Alacant, es trobava en estat de prealerta. En l'UTE III, que abasta una franja marginal del territori,

l'estat se situava en alerta i, tant en l'UTE IV com en la capçalera en l'UTE II es va arribar a l'estat d'emergència.

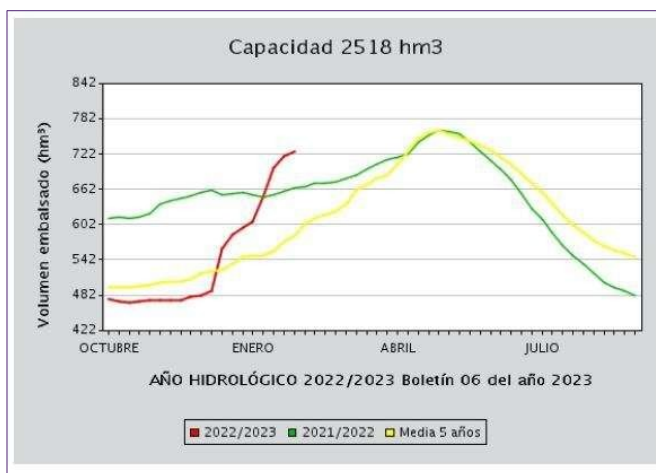
ESTAT DE LA DEMARCACIÓ HIDROGRÀFICA DEL SEGURA					
UNIDAD TERRITORIAL	ÍNDICE	SITUACIÓN	ESCENARIO	SUBSISTEMAS	
UTE I: Principal	0.455	Prealerta	Prealerta	LLENÇAM AIGÜES TRASVASE: 0.361	
UTE II: Cabecera	0.0	Emergencia	Prealerta		
UTE III: Ríos MI	-0.229	Alerta	Prealerta		
UTE IV: Ríos MD	0.049	Emergencia	Prealerta		
GLOBAL	0.455	Prealerta	Prealerta		

Font: Índexs i informes de seguiment de la sequera de la CHS

Transvasament Tajo-Segura

A la fi de mes, el volum d'aigua emmagatzemat (726 hm^3) en el conjunt d'embassaments Entrepeñas-Buendía va ascendir lleugerament respecte al mateix període del mes anterior (597 hm^3) i es va situar un 20 % per damunt de la mitjana dels últims 5 anys i un 8,5 % en relació a l'any hidrològic passat.

Fuente: Butlletí hidrològic. MITERD

4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS

4.1. DANYS

En general, la baixada de temperatures de meitat de mes, encara que va ocasionar danys puntuals en algunes comarques, va ser positiva per als cultius. Les úniques afectacions destacables van ser les que es van produir en les plantacions de carxofa del Vinalopó Mitjà, on es van registrar danys a Agost, Aspe, el Fondó de les Neus, Novelda i Petrer.

Al Baix Vinalopó, en algunes parcel·les de carxofes les baixes temperatures van produir l'ennegritament de les bràctees exteriors, que va ser més visible en varietats híbrides blanques no adaptades a les condicions locals, però, en general, la humitat va produir rosada blanca que va protegir les plantes.

5. ESTAT DELS CULTIUS

5.1. CEREALS DE GRA

5.1.1. Cereals d'hivern

El descens de temperatures de meitat de mes va ser positiu per a afavorir la vernalització. En els secans del Comtat i de l'Alcoià el cereal estava desenvolupant les fulles, i va arribar a l'estadi fenològic 12 amb 2 fulles desplegades.

A l'Alt Vinalopó va continuar la sembra en algunes parcel·les de regadiu que procedien d'hortícoles en la campanya anterior. Les baixes pluges es van notar en les parcel·les, sobretot, en les de secà. Es va sembrar una menor superfície de l'habitual davant la falta de precipitacions. A aquesta incidència es van sumar els danys per fauna, fonamentalment conills.

De la mateixa manera, la falta de pluges i les altes temperatures de principis de mes van produir una superfície de sembra reduïda en els cultius al Baix Vinalopó on van predominar els guarets.

Ordi (Villena). **Font:** OCA Alt Vinalopó

5.1.2 Cereals d'estiu

Arròs

La marjal de Pego va ser drenada al llarg del mes.

5.2. LLEGUMINOSSES

Veça

El cultiu de veça va prosseguir el desenvolupament normal al Comtat i a l'Alcoià, on es va observar un estat fenològic entre la 2a i 3a fulla desplegada.

Veça (Alfafara). Font: OCA Comtat-Alcoià

5.3. TUBERCLES

Moniato

Van acabar a la fi de mes les arrancades de moniato roig i blanc al Baix Segura.

Creïlla

Al Baix Segura va concloure a final de mes la recol·lecció de creïlla blanca de *verdete* amb una disminució de la producció, grandària i qualitat a mesura que passaven les setmanes. D'altra banda,

es va iniciar durant la segona setmana la plantació de creïlla destinada a indústria que va continuar al llarg de tot el mes.

A l'Alt Vinalopó va finalitzar també la collita de creïlla de *verdete* i es va iniciar la fase de preparació de les parcel·les per a la pròxima campanya amb la preparació del terreny i l'aplicació de matèria orgànica.

Creïlla (Orihuela). **Font:** OCA Baix Segura

5.4 FARRATGERES

Alfals

Al Baix Vinalopó l'alfals va veure alentit el creixement pel fred a meitat de mes per la qual cosa es van espaiar els talls.

Alfals (Elx). **Font:** OCA Baix Vinalopó

5.5. HORTALISSES

Bledes

Al Baix Segura el tall de bledes va anar regulant-se en funció de la demanda, per la qual cosa va augmentar la grandària de les fulles i se'n va mantindre la qualitat.

Alls

En l'Alt Vinalopó va prosseguir la sembra i recol·lecció escalonada d'all tendre en les grans finques de l'àrea de Villena. Les plantes van presentar un bon estat sanitari.

Carxofa

Al Vinalopó Mitjà les baixes temperatures de la segona quinzena van ocasionar gelades per advecció que van afectar una part de la producció i van provocar la pèrdua de fruits que estaven a punt de recol·lectar-se a Agost, Aspe, el Fondó de les Neus, Novelda i Petrer. Per contra, la planta no es va veure danyada, per la qual cosa no repercutirà en els talls futurs.

Seguint el curs del riu, al Baix Vinalopó, les altes temperatures van accelerar la primera collita, que estava pràcticament acabat el dia 20. En la primera fase es va apreciar una major compacitat i forma arrodonida i a mesura que anava finalitzant la recol·lecció, els capítols van presentar formes més allargades i menys compacitat. En les zones més fresques, en la segona fase de la primera collita van quedar els capítols més xicotets, en frenar-se el creixement pel fred i es van destinar preferentment a la indústria. Les baixes temperatures de final de mes van produir danys puntuals per ennegriment en algunes plantacions, sobretot, en algunes varietats híbrides menys adaptades.

D'altra banda, al Baix Segura, les plantacions localitzades en zones de major risc de gelades, com Catral i Dolores, no van patir danys considerables malgrat l'acumulació de gel en els botons florals. El volum de carxofa dedicada a la indústria de cors va continuar sent considerable, mentre que la baixada de temperatures va disminuir la disponibilitat de carxofa amb bona qualitat per a consum en fresc.

A l'Alacantí, a la zona de Mutxamel, s'havien completat aproximadament el 50 % de les tasques de recol·lecció.

Algorfa. **Font:** OCA Baix Segura

Redován. **Font:** Secció estudis Alacant

Elx, les Baies. **Font:** OCA Baix Vinalopó

Mutxamel. **Font:** OCA l'Alcantí

Carxofa

Api

Van continuar els talls d'api verd al Baix Segura, a un ritme constant i amb una qualitat apropiada.

A la comarca del Baix Vinalopó va començar a mitjan mes la recol·lecció en plantacions del Molar d'Elx, i es va observar un bon desenvolupament.

A l'Alacantí es trobaven també en procés de recol·lecció les explotacions situades en la zona de Sant Vicent del Raspeig.

Sant Vicent. **Font:** OCA l'AlacantíElx, el Molar. **Font:** OCA Baix Vinalopó

Api

Albergínia

La producció de tall es va mantindre a la comarca del Baix Vinalopó. Va destacar el calibre M amb qualitat òptima i una coloració apropiada.

Bròcoli

Durant la primera part del mes, al Baix Segura es va mantindre la quantitat de bròcoli per a tall, i es va produir un increment de la disponibilitat per a consum en fresc en disminuir els atacs de *Botrytis cinerea*. Es va avançar la recol·lecció, sobretot en les zones costaneres, a causa de les altes temperatures, en disminuir els cicles de cultiu. Durant l'última setmana, la baixada de temperatures va provocar una disminució de la quantitat de peces per a tallar a conseqüència de l'alentiment del seu desenvolupament i de l'augment del nombre de pelles de color morat.

Les temperatures arrossegades des de desembre també van afectar la producció al Baix Vinalopó amb l'avançament conseqüent de cicle i l'agrupació de la producció. A la fi de mes es trobaven en creixement les noves plantacions de la zona de Puçol i Santa Pola alhora que es recol·lectaven les de Derramador i la Foya. La relativa falta d'humitat va protegir el cultiu davant problemes de *Botrytis*, encara que les elevades temperatures van ocasionar descoloració en la inflorescència, moltes per escaldat en les pelles. A l'Alacantí, d'altra banda, es va completar la recol·lecció en la zona de Bonalba i es planejava iniciar-la en la zona de Mutxamel a la fi de mes.

Al Vinalopó Mitjà, en les finques d'Aspe i el Fondó de les Neus, el cultiu es trobava en fase de creixement o recollida mentre que més al nord, en l'Alt Vinalopó, es van realitzar labors de preparació de les parcel·les per a la pròxima plantació prevista per a mitjan febrer.

Bròcoli (Santa Pola). **Font:** OCA Baix Vinalopó

Carabasseta

Tant al Baix Vinalopó com al Baix Segura la disponibilitat de carabasseta per a recol·lectar en hivernacles va anar en augment, amb fruits de qualitat òptima i dimensions adequades i predomini del calibre M. A la fi de mes, amb la baixada de temperatures, es va observar una baixada de disponibilitat i disminució de la longitud en el final de la campanya.

Carabassa

Es va donar per finalitzada la campanya de la carabassa de *cabell d'àngel* tant en les explotacions de l'Alt Vinalopó i Baix Vinalopó com a les comarques del Comtat i de l'Alcoià. Van començar les labors de preparació del terreny.

Ceba

Es va mantindre la collita de ceba tendra al Baix Segura i al Baix Vinalopó amb una qualitat òptima del bulb i una reducció del diàmetre a mesura que avançava el mes. A l'Alacantí i al Vinalopó Mitjà també va continuar la recol·lecció i la plantació escalonada.

Albatera. **Font:** Secció estudis Alacant

Aspe. **Font:** OCA Vinalopó Mitjà

Ceba

Xirivia

Va finalitzar la collita a l'Alt Vinalopó, amb un producte de bona qualitat. Es van iniciar paral·lelament les sèmbrs escalonades sota manta tèrmica.

Xirivia (Villena). **Font:** OCA Alt Vinalopó

Col

Es van fer els últims talls a l'Alt Vinalopó, amb una qualitat apropiada. Els danys per les gelades només van afectar les fulles exteriors, que es van eliminar en el magatzem. D'altra banda, al Baix Vinalopó va continuar el desenvolupament i la recol·lecció de la col llisa en les plantacions més primerenques, que van presentar una compacitat adequada i un pes d'entre 2 kg i 2,5 kg.

Al Baix Segura la producció de tall va anar disminuint al llarg del mes amb un repunt en l'última setmana i amb un pes mitjà també entre 2 kg i 2,5 kg.

Coliflor

Es va mantindre la collita a les comarques meridionals. Les elevades temperatures de primers d'any van provocar l'acceleració del cicle i l'agrupació de la producció.

Coliflor (Algorfa). **Font:** OCA Baix Segura

Escarola

Va haver-hi una alta disponibilitat de tall al Baix Segura encara que amb deficiències de cabdellat en algunes plantacions. Les peces s'acumulaven en el camp, ja que el ritme de recol·lecció era lent. En general, el pes de les peces recollides va estar entre 1,5 kg i 2 kg, i les més xicotetes es van desestimar per la seua tendència a espigolar-se.

Espàrrecs

En l'Alt Vinalopó les parcel·les es trobaven en fase de repòs i realització de labors de preparació per a la nova collita prevista per a la fi de febrer.

Espinacs

Es van iniciar les sèmbrs d'algunes parcel·les en l'Alt Vinalopó i al Baix Vinalopó per a recollir en manolls. D'altra banda, al Baix Segura la producció de tall va romandre estable amb una qualitat i dimensions adequades.

Espinacs (Albalat). **Font:** Secció estudis Alacant

Pésols

Es van sembrar un bon nombre de parcel·les a l'Alt Vinalopó amb destinació a congelat, que es trobaven en les primeres fases de desenvolupament.

Pésols (Pilar de la Horadada). **Font:** Secció estudis Alacant

Faves

El cultiu es va desenvolupar adequadament al Baix Vinalopó i per a final de mes les primeres baines estaven en plena maduració i procés de recol·lecció, la qual cosa va coincidir amb una nova i intensa floració.

Faves (Elx, la Foia). **Font:** OCA Baix Vinalopó

Encisam

A principi de mes, al Baix Segura la producció de tall d'iceberg va ser alta, i es van acumular els encisams en el camp. El reduït ritme de recol·lecció va ser provocat per l'escassa qualitat de l'encisam, i va ser significatiu el nombre de peces afectades per *tipburn*, i es van llaurar parcel·les amb producte no apte per a la comercialització. La producció de tall va disminuir a la fi de mes en alentir-se el desenvolupament del cultiu per la baixada de temperatures. El pes mitjà dels *iceberg* recol·lectats a la fi de mes va ser de 0,5 kg. La quantitat de *romà* i *little gem* de poca qualitat sense recol·lectar va ser alta a primers de mes, quan un alt percentatge va presentar deficiències de compacitat i afecció de *tipburn* i alternària.

Al Baix Vinalopó les plantacions d'encisam romà, mini romà i baby a l'entorn del Molar van començar a cabdellar el primer terç del mes. La recol·lecció en Derramador i Asprella va prosseguir a principis de gener, i setmanes després a Algorós.

San Miguel de Salinas. **Font:** OCA Baix Segura

Orihuela. **Font:** Secció estudis Alacant

Elx, El Molar. **Font:** OCA Baix Vinalopó

Pilar de la Horadada. **Font:** OCA Baix Segura

Encisam

Meló

En les parcel·les del Baix Segura es va iniciar la plantació sota plàstic. Les labors de preparació, reg i instal·lació de túnels es van succeir en la mateixa explotació.

Meló (San Miguel de Salinas). **Font:** OCA Baix Segura

Nap

Van finalitzar els treballs de recol·lecció a l'Alt Vinalopó.

Napicol

Va prosseguir la recol·lecció de napicol amb una bona qualitat en les plantacions de l'Alt Vinalopó.

Napicol (Villena). **Font:** OCA Alt Vinalopó

Cogombre

En els hivernacles del Baix Vinalopó la disponibilitat de tall va continuar el descens, i va arribar a ser molt baixa a final de mes. A més, com que la campanya estava tan avançada, els cogombres van presentar una reducció de qualitat amb dimensions irregulars i poca mida, en general.

Julivert

Va prosseguir la recol·lecció a l'Alacantí i a les zones d'Algorós i la Foia pertanyents al municipi d'Elx al Baix Vinalopó.

Julivert (Elx, Algorós). **Font:** OCA Baix Vinalopó

Pimentó

El cultiu es trobava en diferents fases de desenvolupament en els hivernacles de Pilar de la Horadada al Baix Segura.

Pimentó (Pilar de la Horadada). **Font:** Secció estudis Alacant

Tomaca

Va disminuir la producció de tall en els hivernacles del Baix Vinalopó de la tomaca *costellada*. Els fruits tenien un color apropiat i un estat de maduresa òptim, predominant el calibre G. Va continuar també la recol·lecció de la varietat *Daniela*, i van disminuir la seua disponibilitat a partir de la tercera setmana en retardar-se la maduració a causa de les baixes temperatures. D'altra banda, en els hivernacles de l'Alacantí també van prosseguir els treballs de recol·lecció.

Carlota

A l'Alt Vinalopó va finalitzar la collita de carlotes de la campanya anterior. Van concloure també les sèmres sota manta tèrmica, i el cultiu es trobava en diferents fases de creixement, n'hi havia des d'acabades de sembrar fins a plantes amb 3-4 fulles vertaderes.

Carlota (Villena). **Font:** OCA Alt Vinalopó

5.6. CÍTRICS

5.6.1. El Baix Segura

Esp. ^a	Varietat	Recol·lecció ^b			Observacions
		1	15	30	
MR	<i>Nadorcott</i>	C	C	C	Després de recol·lectar-se les parcel·les més precoces a arbre net, el ritme de collida es va alentir perquè la resta de les plantacions van presentar deficiències en el color de la pell. S'havia recollit el 30 % del total a la fi de mes.
MR	<i>Clemenvilla</i>	C	C	F	Va finalitzar la campanya amb unes condicions òptimes de maduresa i una reducció de la qualitat en alguns fruits.
NR	<i>Nàvel lane late</i>		I	C	En les parcel·les més precoces es va recol·lectar la taronja a arbre net amb un lleuger increment del ritme de collida. La fruita posseïa un estat de maduresa apropiat, el mes va finalitzar amb un 5 % de la producció collida.
NR	<i>Navelina</i>	C	C	F	Va concloure la campanya amb la fruita en un estat òptim.
LI	<i>Llima fina</i>	C	C	C	A la fi de mes s'hi havia collit el 58 % de la producció. El ritme de recol·lecció va ser baix en la primera passada de la <i>fina</i> 49. L'última setmana van concloure la collita de la <i>fina</i> 95 en les zones més precoces.
PO	<i>Pomelo roig</i>	C	C	C	Gener va acabar amb un 70 % de la producció recol·lectada. A final de mes el ritme de collida va incrementar. Es van seleccionar els fruits que tenien major mida i un color apropiat de la pell per a comercialitzar

a. Espècie: MR (Mandariner), NR (Taronger) i LI (Llimera).

b. Estat de la recol·lecció a principis (1), a mitjan (15) i finals (30) de mes: I (Inici de la recol·lecció), C (La recol·lecció continua) i F (Fi de la recol·lecció).

5.6.2 Baix Vinalopó

Es va iniciar la recol·lecció de la varietat de mandarines *hernandina*. Les altes temperatures amb els vents de ponent d'aquesta tardor-hivern van afavorir la caiguda de fruits per la qual cosa la collita estava sent menor. Quant a les taronges, va prosseguir la collita de *navelina* al mateix temps que va entrar en maduració i es van començar a collir altres varietats del grup nàvel. En les llimes de la varietat *fina* també va prosseguir la collita al llarg del mes.

5.6.3. L'Alacantí

Va finalitzar la campanya de *nadorcott* en les parcel·les de Mutxamel mentre que a Sant Vicent del Raspeig estava previst l'inici al començament de febrer. Es va observar una collita mitjana però amb calibres irregulars i una mica afectada en la qualitat pels atacs de *Planococcus citri*. S'estimava una collita mitjana de taronja *chislett*, amb parcel·les en tractament afectades per l'aranya roja, i s'havien observat un alt percentatge de rebutjos.

5.6.4 La Marina Alta

Esp. ^a	Varietat	Recol·lecció ^b			Observacions
		1	15	30	
MR	<i>Nadorcott</i>	C	C	C	Va disminuir el ritme de la collita a la fi de mes en les parcel·les pendents de recol·lectar pel fet que una proporció important de la fruita presentava deficiències en el color de la pell.
MR	<i>Clemenvilla</i>	F			Va finalitzar la campanya la primera setmana del mes.
MR	<i>Ortanique</i>	C	C	C	Va continuar la recol·lecció, i la fruita mantenia una qualitat apropiada i un color de la pell òptim.
MR	<i>Tang gold</i>	C	C	F	Durant tres setmanes la fruita es va collir a arbre net amb unes condicions òptimes de qualitat i un estat òptim de maduresa. La campanya va concloure a la fi de mes.
NR	<i>Navelina</i>	C	F		La primera setmana es van recol·lectar els últims fruits pendents a arbre net, amb un ritme baix i amb un estat de maduresa apropiat, però amb deficiències en la pell en alguns fruits per clareta.
NR	<i>Sal·lustiana</i>	C	F		Es van collir els últims fruits amb una qualitat apropiada i un estat òptim de maduresa, i es va donar per finalitzada la campanya la segona setmana de gener.
NR	<i>Nàvel lane late</i>		I	C	A final de mes el ritme de collita a arbre net va augmentar en totes les zones productores amb una qualitat òptima de la fruita.
PO	<i>Pomelo roig</i>	C	C	C	Va prosseguir la recol·lecció.

a. Espècie: MR (Mandariner), NR (Taronger) i LI (Llimera).

b. Estat de la recol·lecció a principis (1), a mitjan (15) i finals (30) de mes: I (Inici de la recol·lecció), C (La recol·lecció continua) i F (Fi de la recol·lecció).

Taronja nàvel lane late (Pego)

Mandarina nadorcott (Pego)

Mandarina ortanique (Pego)

Font: Secció estudis Alacant

5.7. FRUITERS

A escala general van prosseguir les podes, la trituració, el femat, la reposició i altres labors d'hivern coincidint amb la parada vegetativa dels cultius. Cal destacar l'augment d'hores de fred acumulades a causa de la baixada de temperatura en la segona quinzena del mes.

Alvocater

Van començar a la fi de mes a la Marina Baixa els processos de poda a mesura que es realitzaven les últimes operacions de collita de la varietat *hass*. D'altra banda, a la Marina Alta es va recol·lectar l'alvocat *hass*, encara que amb escassa activitat.

Garrofera

Va prosseguir el creixement dels fruits, i es van dur a terme labors de poda.

Garrofera (Xixona). **Font:** OCA l'Alacantí

Caquier

En les plantacions del Baix Vinalopó les altes temperatures i el brusc descens van accelerar la defoliació del caqui que va iniciar el repòs vegetatiu. A la fi de mes es van fer treballs de poda i aclarida.

Magraner

A les comarques del sud van completar la defoliació els últims magraners, i van continuar les labors de poda, fertilització i tractaments de males herbes.

Elx, les Baies. **Font:** OCA Baix Vinalopó

Albatera. **Font:** OCA Baix Segura.

Magraners

Bresquillera

Al Baix Vinalopó els nectariners romanien en repòs vegetatiu, mentre que a l'Alacantí, a la zona de Bacarot es van observar ja arbres amb flors obertes.

Nisprer

A la Marina Baixa es va observar una gran amplitud en els estats fenològics del cultiu, es va apreciar que en les varietats més primerenques els fruits estaven quasi madurs i en la resta a final de la floració i les primeres fases de desenvolupament del fruit (estat fenològic 69-72). Al mateix temps van prosseguir les tasques de poda i d'eliminació de rams florals.

Callosa d'en Sarrià. **Font:** Secció estudis Alacant.

Altea. **Font:** Secció estudis Alacant.

Nispros

Palmera datilera

Una vegada conclou la recol·lecció van prosseguir al llarg del mes al Baix Vinalopó les labors de poda.

5.8. AMETLER

Respecte a l'ametler, van continuar la poda, les aportacions de matèria orgànica i el conreu. A pesar que a escala general va prosseguir el repòs vegetatiu, en algunes zones es va apreciar un alt desenvolupament de les gemmes. A la Marina Alta, a l'Alcoià i al Comtat es van observar els primers arbres en flor en les varietats més primerenques.

5.9. VINYA DE VINIFICACIÓ

Va continuar la poda en totes les varietats, la retirada de sarments i en alguns casos la trituració i incorporació al terreny. També es van realitzar les labors del terreny.

5.10. VINYA DE TAULA

Una vegada conclou en desembre la recol·lecció del raïm de taula al Vinalopó Mitjà, durant gener es va realitzar la poda de la majoria de les vinyes, i van quedar pendents tan sols algunes parcel·les de la varietat *aledo*. Es van retirar els sarments.

A l'Alt Vinalopó també es van iniciar les labors de manteniment i la preparació de les parcel·les per a la pròxima campanya.

5.11. VIVERS DE VINYA

Va finalitzar la recol·lecció dels últims planters de vinya a l'Alt Vinalopó, al mateix temps que es van condicionar les parcel·les per a la pròxima campanya.

5.12. OLIVAR

A les comarques del Baix Vinalopó i del Vinalopó Mitjà es va considerar acabada la campanya. Van concloure les podes i les labors del terreny per a preparar la nova temporada.

D'altra banda, a l'Alt Vinalopó també va finalitzar pràcticament la recol·lecció en totes les zones productores. A pesar de superar-se les estimacions inicials, la producció va ser un poc inferior a la campanya passada, que va ser inferior a la mitjana. Els rendiments mitjans van ser també baixos, encara que va destacar una bona qualitat d'oli, en general.

A conseqüència de les altes temperatures durant desembre i part de gener, al Comtat i a l'Alcoià ja es van realitzar aportacions organominerals o abonaments amoniacals en previsió de pluges al febrer.

A les comarques costaneres septentrionals (l'Alacantí, la Marina Baixa i la Marina Alta) es va donar per finalitzada o pràcticament finalitzada la collita i es va continuar la poda i altres labors de manteniment i preparació de la nova campanya.

Alacant, 10 de març de 2023

Secció d'Estudis Agraris

- i Des del mes d'agost de 2018 l'estació de la Xarxa SIAR de Callosa d'en Sarrià (malla) no es té en compte per a calcular la mitjana provincial.
- ii El % d'humitat d'un sòl en la capa superficial mesura la relació entre l'aigua disponible (AD) i una quantitat d'aigua disponible total de 25 mm (ADT= volum contingut a la capacitat de camp – volum contingut en el punt de pansiment). La profunditat a la qual equival aquesta ADT depèn del tipus de sòl (oscil·la entre 20 i 25 centímetres per a un sòl franc, per exemple). El % d'humitat del sòl respecte a la reserva màxima (Rmàx) fa referència, en canvi, a la quantitat d'ADT que un sòl pot retindre en un volum que arriba a la profunditat de les arrels, i dona informació, per tant, de les capes més profundes del perfil.
- iii L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) és un índex normalitzat que representa la probabilitat d'ocurrència d'una quantitat de pluja comparada amb la climatologia de precipitació en una certa localització geogràfica i sobre un període llarg de referència. El seu valor numèric representa el nombre de desviacions estàndard de la precipitació caiguda al llarg del període d'acumulació de què es tracte respecte de la mitjana, una vegada que la distribució original de la precipitació ha sigut transformada a una distribució normal. Els valors negatius representen un dèficit de precipitació mentre que els valors positius indiquen un superàvit de pluja. La intensitat d'un esdeveniment de sequera es pot classificar d'acord amb la magnitud del valor negatiu del SPI de manera que com majors siguen els valors absoluts de l'índex negatiu més seriós serà l'esdeveniment. (**Font: AEMET**)
- iv A partir de l'Informe de seguiment d'indicadors de sequera elaborat per la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, s'ha estat realitzant un seguiment dels escenaris de sequera de tots els sistemes que afecten la província de València mesurat a partir dels índexs d'estat de sequera. El mes de desembre de 2018 va haver-hi un canvi de metodologia de manera que, a partir d'ara, es realitzarà un seguiment dels escenaris d'escassetat mesurat a partir dels índexs d'estat d'escassetat, extret de l'Informe de seguiment de la sequera i l'escassetat elaborat per la CHX.
- Tal com s'explica en aquest informe, els indicadors d'escassetat reflecteixen la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de disponibilitat hídrica reduïda i, alhora, serveixen com a instrument d'ajuda en la presa de decisions relatives a la gestió dels recursos hídrics en aquestes situacions. Per a això, en cada unitat territorial s'han triat diversos indicadors relacionats amb la disponibilitat de recursos, de manera que reflecteixen el risc de no satisfer les demandes d'aigua.
- Les variables triades en la Demarcació hidrogràfica del Xúquer han sigut les precipitacions mesurades en les estacions meteorològiques, les aportacions dels rius en les estacions d'aforament i les aportacions d'entrades a embassaments, les evolucions dels nivells piezomètrics en els aqüífers i els volums embassats.
- Amb la ponderació i agregació de les diferents variables s'obté l'índex d'estat únic de cada unitat territorial d'escassetat (UTE). El rang de valors de l'índex d'estat va de 0 a 1 i permet classificar la situació d'escassetat en els quatre nivells següents:

Descripción	Valor del indicador/IEE	Estado/escenario
Ausencia de escasez	1,00-0,50	NORMALIDAD
Escasez moderada	0,50-0,30	PREALERTA
Escasez severa	0,30-0,15	ALERTA
Escasez grave	0,15-0,00	EMERGENCIA

Font: CHJ (Confederació hidrogràfica del Xúquer)

Igual que amb els escenaris de sequera, el pas d'uns escenaris d'escassetat a uns altres és progressiu i requereix una certa permanència en el temps mantenint el mateix valor abans de canviar d'escenari, d'acord amb les taules següents:

Escenario de partida	Entradas		
	Condición IEE	Durante	Escenario final
Normalidad	< 0,5	3 meses consecutivos	Prealerta
	< 0,3	2 meses consecutivos	
Prealerta	< 0,3	2 meses consecutivos	Alerta
Alerta	< 0,15	2 meses consecutivos	Emergencia

Font: CHJ (Confederació hidrogràfica del Xúquer)

Escenario de partida	Salidas		
	Condición IEE	Durante	Escenario final
Prealerta	≥ 0,50	3 meses consecutivos	Normalidad
Alerta	≥ 0,50	2 meses consecutivos	Prealerta
	≥ 0,30	4 meses consecutivos	
Emergencia	≥ 0,50	1 mes	Alerta
	≥ 0,30	2 meses consecutivos	
	≥ 0,15	4 meses consecutivos	

Font: CHJ (Confederació hidrogràfica del Xúquer)

